Ystads kommun

STRATEGI FÖR INTEGRATION

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2018-12-20 §173

EN STRATEGI FÖR LIKA RÄTTIGHETER, MÖJLIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Integration sker i mötet mellan människor. Ystads kommuns integrationsarbete utgår från övertygelsen att alla människor ska ha samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Det förutsätter lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter på livets alla områden. I grund och botten handlar det också om demokrati och rättvisa. Ystads befolkning består av människor med olika bakgrund och erfarenhet som alla är en tillgång för kommunen och viktiga representanter i möten med omvärlden och i kommunens utveckling.

MÅLGRUPP

Målgruppen är utlandsfödda personer med fokus på de första åren i Sverige. Särskilt prioriterat är:

- Nyanlända som omfattas av etableringsinsatser och deras barn[1]
- Ensamkommande barn och unga
- Individer med uppehållstillstånd för studier, arbete, anknytning etcetera

STRUKTUR

Integrationsstrategin är ett av flera verktyg i arbetet med ett hållbart Ystad. Strategin tydliggör kommunens inriktning för det övergripande integrationsarbetet och ska fungera som stöd till nämnder och förvaltningar i prioriteringar för att uppnå kommunfullmäktiges övergripande mål. Det som gäller för nämnder och förvaltningar gäller, i tillämpliga delar, även för bolagen.

Strategin kompletteras med handlingsplaner kopplade till respektive utvecklingsområde. Handlingsplanerna innehåller konkreta åtgärder och anger både vad som ska uppnås och hur det ska uppnås i syfte att skapa förutsättningar för att underlätta nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

ANSVAR OCH UPPFÖLJNING

Strategin ligger till grund för årlig verksamhetsplanering i kommunens förvaltningar och bolag.

Kommunstyrelsen samordnar, genom den operativa samverkansledningen för integration, det övergripande integrationsarbetet och följer årligen upp detta i årsredovisningen kopplat till befintligt styr-, lednings- och uppföljningssystem. Indikatorer i handlingsplanerna ska, där det är möjligt, brytas ned och analyseras utifrån relevanta faktorer såsom socioekonomiska förutsättningar och diskrimineringsgrunderna[2].

---

[1] Det finns två lagar som reglerar vem som har rätt till etableringsinsatser från och med 1 jan 2018 gäller Lag (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, dock kommer under en övergångstid vissa individer att istället omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och deras barn.

[2] Se bilaga 2, Utgångspunkter för arbetet Diskrimineringslagen

SAMVERKAN

Integration berör samtliga områden inom kommunen och strategin utgår från att det är genom samverkan mellan det offentliga, näringsliv, föreningsliv och idéburen sektor som gemensamt ansvar tas för att Ystad ska vara en kommun där alla ges samma möjligheter.

Ystads kommuns operativa samverkansledning för integration ansvarar för att identifiera målgrupper kring vilka det finns behov av samverkan samt initierar, leder och utvärderar konkreta samverkansinsatser och sprider resultat av dessa.

På detta sätt skapas förutsättningar för erfarenhets- och kunskapsutbyte, spridning av resultat, men också möjligheter att samverka kring gemensamt utvecklingsarbete.

UTVECKLINGSOMRÅDEN

Ystads kommun har en viktig roll i integrationsfrågan, dels som arbetsgivare och servicefunktion, dels som utvecklare av hela kommunen. Att möta den demografiska utmaningen och verka för en stabil befolkningsutveckling är en av de viktigaste framtidsfrågorna som kommunen har att hantera.

Integrationsstrategin är ett led i detta arbete och har som övergripande mål att Ystads kommun ska vara en attraktiv plats att bo och verka i, för alla människor.

Viktiga förutsättningar för en god integration är möjlighet till utbildning, egenförsörjning och bostad, att det finns kontaktytor för invånarna att mötas och att det finns strukturer som underlättar för delaktighet och samverkan. I arbetet med att ta fram integrationsstrategin har fyra utvecklingsområden identifierats. Dessa ska ligga till grund för prioriteringar i nämndernas arbete och bygger på en lokal situationsanalys och de elva europeiska grundprinciperna för integration.

Ystads kommun ska inom utvecklingsområdena tillhandahålla information anpassad för målgruppen. Samtliga utvecklingsområden är beroende av varandra och utgör lika viktiga delar för en hållbar integration.

- Språk och utbildning
- Arbete och försörjning,
- Boende
- Social delaktighet och inflytande

SPRÅK OCH UTBILDNING

Ett demokratiskt samhälle är uppbyggt på en värdegrund som omfattar människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor. Detta tillsammans med utbildning och att lära sig det svenska språket är en viktig del i introduktionen till det svenska samhället och en framgångsrik integration. Genom språket utvecklar människor sin identitet, genom att uttrycka känslor och tankar samt förstå hur andra känner och tänker. Ett gemensamt språk bidrar också till social sammanhållning och möjliggör delaktighet i samhället på lika villkor.

FLEXIBEL SKOLORGANISATION SOM ÄR ANPASSAD EFTER ELEVERNAS BEHOV

Skolan ska agera kompensatoriskt genom att aktivt arbeta för att elever med sämre förutsättningar, eller med behov av stöd, ska nå målen i lika hög grad som övriga elever.

Språkundervisningen ska anpassa till individens förkunskaper. Alla möjligheter ska nyttjas för att ge nyanlända barn och ungdomar tillfällen att träna och utveckla språket. Ett språkutvecklande arbetssätt ska ha en framstående plats i utbildningen från förskolan till gymnasiet.

Nyanlända barns vårdnadshavare ska tidigt ges möjlighet till att bli delaktiga i barnens utbildning.

FLEXIBEL OCH ANPASSAD UTBILDNING FÖR VUXNA

Ystads kommun ska genom vuxenutbildningen tillhandahålla en flexibel och målgruppsanpassad språkutbildning.

Det ska även vara möjligt att praktisera och utveckla språket utanför den formella utbildningen genom att Forum Ystad fungerar som en plattform för etablering och mötet med det svenska samhället. Även övrig vuxenutbildning ska anpassas efter de studerandes språkliga förutsättningar.

DEMOKRATIUTVECKLING

Grunden för arbetet med demokratiutveckling är alla medborgares rätt att kunna påverka samhället de lever i. Inom utbildningsväsendet finns ett vidgat uppdrag för att förmedla individuella rättigheter och skyldigheter. Elever och studerande i Ystads kommun ska kunna påverka sin situation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla förmågor för att aktivt kunna verka i demokratin. Kommunens verksamheter ska tillhandahålla information anpassad för målgruppen.

ARBETE OCH FÖRSÖRJNING

Ett arbete bidrar till försörjning och möjliggör delaktighet i samhället, en snabb etablering på arbetsmarknaden är därför viktig. Alla Ystadbor oavsett kulturell, etnisk eller religiös tillhörighet ska på likvärdiga villkor ha tillgång till arbetsmarknaden och därmed möjlighet till självförsörjning.

.

VARIERAD OCH FLEXIBEL INTRODUKTION

Ystads kommun ska tillhandahålla varierad och flexibel introduktion till det svenska samhället. Introduktionen ska ha som mål att snarast möjligt ge egen försörjning. Stor vikt ska läggas vid den enskildes tidigare utbildning och yrkeserfarenhet.

KVALITATIVA OCH TIDIGA ETABLERINGSINSATSER

Ystads kommun ska i samverkan med berörda aktörer skapa förutsättningar för att nyanlända snabbt ska komma i sysselsättning samt utveckla mötesplatser mellan näringslivsrepresentanter och nyanlända. Kommunen ska i ökad utsträckning stärka nyanländas möjlighet till arbete genom företagande och utbildning och aktivt arbeta med bl.a. sociala hänsyn i upphandlingar i syfte att öka antalet praktikplatser och anställningar.

AKTIV ARBETSGIVARE

Ystads kommun som arbetsgivare ska aktivt ta tillvara målgruppens kompetens och vara ett föredöme vad gäller att inkludera inom olika delar av den kommunala verksamheten. Kommunen ska dela med sig av sin kompetens som tvärkulturell arbetsgivare.

BOENDE

Ystad ska vara en attraktiv kommun att bo och leva i, för alla människor, oavsett ursprung. Alla ystadbor ska ha möjlighet till en stimulerande och trygg boendemiljö. Kommunen ska i sin fysiska planering och annan strategisk planering verka för ett varierat utbud av bostäder och upplåtelseformer. Allmännyttans viktigaste uppgift är att bygga och tillhandahålla hållbara, prisvärda bostäder för alla. Utöver det har allmännyttiga bostadsbolag möjlighet att stärka och utveckla de stadsdelar där deras hyresgäster bor.

BOENDESEGREGATION SKA AKTIVT FÖREBYGGAS OCH INTEGRATION BEAKTAS I ALL SAMHÄLLSPLANERING

Ystads kommun ska aktivt agera för att förebygga boendesegregation när nyanlända anvisas till kommunen. Kommunen ska planera för bostadsområden med olika upplåtelseformer, bostadsstorlekar, bostadsstandarder och miljöer som främjar möten mellan människor. För att möjliggöra delaktighet i planeringen för alla kommuninvånare bör kommunen också aktivt arbeta för att nå de målgrupper som inte är vana att göra sin röst hörd, annars riskerar medborgardialoger och samråd att bli ytterligare en arena för redan röststarka grupper.

Kommunens bostadsbolag ska arbeta för att förhindra diskriminering och segregation på bostadsmarknaden. Privata bostadsföretag och bostadsrättsföreningar ska uppmuntras att vidta åtgärder i samma syfte.

SOCIAL DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Delaktighet är ett uttryck för demokrati och en av de viktigaste hörnstenarna i en långsiktig samhällsutveckling. Att öka invånarnas delaktighet handlar om att hitta fungerande former för dialog, medskapande och återkoppling. Fritid, föreningsliv, kulturinstitutioner och bibliotek är betydelsefulla för att främja sociala relationer och är viktiga arenor där människor möts kring gemensamma intressen, oberoende av bakgrund och ålder. Att Ystads kommun skapar förutsättningar för att mötas i gemensamma miljöer och tillgängliggöra information, litteratur och ett brett utbud av kulturupplevelser och aktiviteter är därför betydelsefullt.

UTFORMNING AV VERKSAMHETER

Verksamheter inom fritid, kultur och föreningsliv ska planeras så att alla har samma möjligheter att delta och bör därför utformas i samråd med de som verksamheterna är till för. Nya och befintliga mötesplatser och verksamheter bör utvecklas så att kommuninvånare med olika bakgrund och förutsättningar kan mötas på lika villkor.

MEDARBETARES FÖRUTSÄTTNINGAR

Medarbetare som möter målgruppen ska ges förutsättningar att skapa meningsfulla möten där kulturella skillnader hanteras och bemöts sakligt och konstruktivt. Kommunen ska aktivt verka för ökad dialog och medvetenhet i värdegrundsfrågor samt frågor kring jämställdhet och jämlikhet

BILAGA 1

BEGREPPSTERMINOLOGI

Asylsökande – person som befinner sig i kommunen under sin asylperiod i väntan på att få sin asylansökan prövad av Migrationsverket.

Nyanländ – person som efter att ha sökt asyl fått uppehållstillstånd och bosatt sig någonstans i Sverige. Personen har svenskt personnummer och är folkbokförd i någon av Sveriges kommuner. En person räknas som nyanländ under de två första åren efter beviljat uppehållstillstånd (den så kallade etableringsperioden.) Nyanlända kan vara både personer som blivit anvisade till Ystads kommun och därmed fått hjälp via myndigheterna att ordna boende, eller så kallade egenbosatta, som på egen hand valt att ordna boende och bosätta sig i Ystad.

Invandrare - person som flyttar från ett land till ett annat för att bosätta sig där en längre tid, enligt folkbokföringen i Sverige minst ett år.

Ensamkommande barn -barn under 18 år som kommer till Sverige och söker asyl, utan sina vårdnadshavare. Kommunerna ansvarar sedan den 1 juli 2006 för ensamkommande asylsökande barns mottagande, omsorg och boende. Kommunerna ansvar gäller både asylsökande barn och barn som har fått uppehållstillstånd i Sverige.

Etableringsperiod
Den 24-månadersperiod som påbörjas när en person fått uppehållstillstånd. Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för etableringsinsatserna. Dessa kan bestå av svenska studier, praktik, validering av yrkeskompetens, samhällsinformation mm. Arbetsförmedlingen ska tillsammans med den nyanlände kartlägga kompetensen samt upprätta en etableringsplan. Planen ska innehålla insatser för att underlätta och påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet. En statlig ersättning som är lika för alla nyanlända oavsett bosättningsort utgår vid aktivt deltagande i etableringsinsatser. Arbetsförmedlingen beslutar om denna ersättning.

BILAGA 2

UTGÅNGSPUNKTER FÖR ARBETET

Strategin bygger på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barnets rättigheter, EU:s principer för integration , regeringens strategi för integration och Region Skånes Regionala utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030. Integrationsstrategin är avstämd med andra relaterade styrdokument och rekommendationer som finns externt och inom Ystads kommun.

Europeiska Unionens råd 14615/04

1. Integration är en dynamisk dubbelriktad process med ömsesidigt tillmötesgående mellan alla invandrare och invånare i medlemsstaterna.
2. Integration innebär respekt för Europeiska unionens grundläggande värderingar.
3. Sysselsättningen är en väsentlig del av integrationsprocessen och är avgörande för invandrarnas delaktighet, för invandrarnas bidrag till värdsamhället och för att synliggöra dessa bidrag.
4. Grundläggande kunskap om värdsamhällets språk, historia och institutioner är absolut nödvändig för integrationen. Att ge invandrarna möjlighet att förvärva denna grundläggande kunskap är viktigt för en framgångsrik integration.
5. Utbildningsinsatser har avgörande betydelse för att göra invandrarna, och i synnerhet deras efterkommande, beredda att bli mer framgångsrika och aktiva deltagare i samhällslivet.
6. Invandrares tillträde till institutionerna samt till offentliga och privata varor och tjänster på samma grund som inhemska medborgare och utan diskriminering har grundläggande betydelse för en bättre integration.
7. Ofta förekommande samspel mellan invandrare och medlemsstaternas medborgare är en grundläggande mekanism för integration. Gemensamma forum, en interkulturell dialog, utbildning om invandrare och invandrarkulturer och stimulerande levnadsförhållanden i stadsmiljön ökar samspelet mellan invandrare och medlemsstaternas medborgare.
8. Utövandet av olika kulturer och religioner garanteras i stadgan om de grundläggande rättigheterna och måste tryggas, om utövandet inte strider mot andra okränkbara europeiska rättigheter eller den nationella lagstiftningen.
9. Invandrarnas medverkan i den demokratiska processen och i utformningen av integrationspolitik och integrationsåtgärder, särskilt på lokal nivå, stöder deras integration.
10. Att integrera integrationspolitiken och integrationsåtgärderna i alla relevanta politikområden och myndighetsnivåer och offentliga tjänster är en viktig faktor vid utformningen och genomförandet av den allmänna politiken.
11. Att utarbeta tydliga mål, indikatorer och utvärderingsmekanismer är nödvändigt för att anpassa politiken, utvärdera framstegen när det gäller integrationen och göra informationsutbytet effektivare.

FN:s konventioner om Mänskliga rättigheter

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna liksom konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och de regionala rättighetskonventionerna innehåller en rad rättigheter som direkt eller indirekt utgör grunden för en demokratisk samhällsbyggnad.
De mänskliga rättigheterna syftar till att alla människor ska få möjlighet att leva ett drägligt liv. De inkluderar därför regler om människors möjlighet att överleva, inbegripet föda och husrum, människors rätt till sina innersta tankar och trosuppfattningar, skydd för familjen, frihet från tortyr och slaveri, rätt till utbildning, yttrandefrihet och att delta i landets styrelse. Sverige har anslutit sig till de centrala konventionerna om mänskliga rättigheter allteftersom de har tillkommit, och rapporterar regelbundet till FN om arbetet för att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige.

FN:s konvention om barnets rättigheter

FN:s konvention om barnets rättigheter (benämns fortsättningsvis barnkonventionen) definierar i 54 artiklar vilka rättigheter som bör gälla för alla barn i hela världen, oavsett hudfärg, kön, språk, religion, ursprung, funktionsnedsättning eller ställning i samhället. Enligt barnkonventionen är varje människa under 18 år barn. Sverige ratificerade konventionen 1990, vilket innebär att Sverige juridiskt har förbundit sig att följa konventionen och förverkliga rättigheterna för varje enskilt barn.

Diskrimineringslagen

Diskriminering enligt diskrimineringslagen innebär att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lagen förbjuder sex former av diskriminering; direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier samt instruktioner att diskriminera.

Ystads kommun

Avdelningen för Hållbar utveckling
Tobaksgatan 11, Ystad
www.ystad.se